

توقع همکاری فرآیدمانی از ایران بی‌جاست

با وجود توقف اجرای تعهدات فنی - هسته‌ای و نظارتی برجامی از سوی ایران پس از حدود دو سال، همچنان شاهد درخواست‌های فرآیدمانی آژانس از ایران هستیم؛ درخواست‌هایی که بیشتر ابعاد سیاسی دارند.

با وجود توقف اجرای تعهدات فنی - هسته‌ای و نظارتی برجامی از سوی ایران پس از حدود دو سال، همچنان شاهد درخواست‌های فرآیدمانی آژانس از ایران هستیم؛ درخواست‌هایی که بیشتر ابعاد سیاسی دارند.

این درخواست‌ها و رفتارهای یک سال اخیر آژانس که در گزارش‌های مرتبط با ایران و برجام به خوبی دیده می‌شود، بازوی حقوقی و فنی سازمان ملل را در معرض سیاسی کاری و جانبداری از برخی کشورها قرار داده است.

به گزارش ایسنا، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امروز (دوشنبه) به تهران سفر می‌کند. این دومین سفر رافائل گروسی به تهران بعد از روی کار آمدن دولت ابراهیم رئیسی در ایران است.

بر اساس اعلام مقامات کشورمان قرار است مدیرکل آژانس در این سفر دو روزه با محمد اسلامی، رییس سازمان انرژی اتمی و حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان دیدار کند. این در حالی است که برخی اخبار از تمایل مدیرکل آژانس برای دیدار با رییس جمهوری کشورمان حکایت دارد که تا کنون ایران با این دیدار موافقت نکرده است.

سفر گروسی به تهران در راستای توافق میان ایران و آژانس در سفر اخیر وی به تهران در ۲۱ شهریور و دیدارش با رییس سازمان انرژی اتمی پیش‌بینی شده بود.

بر اساس بیانیه مشترک ایران و آژانس توافق شد در چارچوب تعاملات و همکاری‌های موجود فیما بین، دو طرف دیدارهای متقابل را در سطوح مرتبط تداوم دهند. همچنین دو طرف، روح همکاری و اعتماد متقابل و اهمیت تداوم آن و همچنین ضرورت رسیدگی به موضوعات فیما بین در فضایی سازنده و منحصرافنی را مورد یادآوری و تاکید مجدد قرار دادند.

در همین چارچوب رافائل گروسی و محمد اسلامی در حاشیه کنفرانس عمومی اخیر آژانس با یکدیگر دیدار کردند.

بر اساس بیانیه مشترک ایران و آژانس هم‌چنین "به بازرسان آژانس اجازه داده شد تا نسبت به سرویس فنی تجهیزات نظارتی مشخص شده و جایگزینی کارت‌های حافظه آن‌ها که تحت مهر و موم مشترک در ایران نگهداری خواهند شد، اقدام کنند."

مدیرکل آژانس در حالی امروز (دوشنبه) به ایران می‌آید که هفته پیش گزارشش درباره برجام و فعالیت‌های پادمانی ایران یک بار دیگر بحث برانگیز و مورد نقد مقامات کشورمان قرار گرفت.

مقامات ایرانی نسبت به گزارش وی که جز به جز موضوعات را مطرح کرده است انتقاد دارند. ایران معتقد است پرداختن به جزئیات به نوعی آدرس دادن به کسانی است که می‌خواهند علیه برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران اقدام کنند. این در حالی است که موضوع همکاری‌ها میان ایران و آژانس به ویژه همکاری‌های داوطلبانه ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در بخش‌های زیادی سوالات آژانس پاسخ داده شده، بازدیدهای موردنظر انجام شده و راستی‌آزمایی صورت گرفته است از جمله درباره مرکز جابربن حیان که مورد راستی‌آزمایی قرار گرفته است، اما آژانس از بیان آنها خودداری می‌کند.

گروسی همچنین درخواست کرده است تا ایران نسبت به تسریع نصب دوربین‌های آژانس در مرکز تولید سانتریفیوژ در کرج اهتمام ورزد. او این درخواست را در راستای بیانیه مشترک ۱۲ سپتامبر عنوان کرده است در حالی که مقامات سازمان انرژی اتمی این ادعا را رد می‌کنند.

بهرورز کمالوندی پیش از این در پاسخ به این درخواست مدیرکل آژانس گفته بود: گروسی و همکاران ایشان به خوبی می‌دانند که تفاهم صورت گرفته میان ایران و آژانس در قالب بیانیه مشترک، مشمول تجهیزات نظارتی (دوربین‌ها) مجتمع کرج به این دلیل که در نتیجه خرابکاری تیرماه این مجتمع همچنان تحت تحقیقات امنیتی قرار دارد، نمی‌گردد و درخواست تعمیم تعویض کارت‌های حافظه به دوربین‌های این مجتمع در سفر مدیرکل به تهران و نیز دیداری که در حاشیه کنفرانس عمومی وین انجام و مطرح شده بود جایگاهی ندارد، ضمن اینکه در هر دو بار ضمن ارائه توضیحات توسط آقای اسلامی، پاسخ منفی و مخالفت ایران در این رابطه

اعلام شده است.

علاوه بر این، گروسی خواستار همکاری بیشتر ایران در چارچوب پادمان و کاهش تمهیدات امنیتی در رابطه با بازرسان آژانس است.

ایران بر اساس بند ۲۶ و ۳۶ برجام، تعهدات خود را کاهش داده است. طبیعی است کاهش همکاری ها در بخش های نظارتی و بازرسی ها مورد نظر آژانس نیست اما آنها باید بدانند که توقع همکاری فرآپادمانی از ایران بی جاست و با طرح آن در قالب گزارش های آژانس نمی توانند به آنها وجاهت قانونی و حقوقی دهند.

در رابطه با بازرسان و نظارت های امنیتی، مقامات کشورمان بر این نظرند که بازرسان همچون دیپلمات ها مصونیت سیاسی دارند اما در رابطه با ملاحظات امنیتی و اطلاعاتی، عملیات خرابکارانه و اقدامات تروریستی سخت گیرانه تر از گذشته رفتار می کند ولی این به معنای محدودیت فعالیت و تردد بازرسان نیست.

به گزارش ایسنا، واضح است که کشورهای اروپایی و آمریکا به دنبال فشار به ایران از مسیر آژانس هستند و در این میان جایگاه حقوقی و فنی مدیرکل پیش از پیش وجهه سیاسی به خود گرفته است و بیشتر در قامت دیپلمات در راستای اهداف و مواضع این کشورها عمل می کند تا اینکه مقامی بی طرف و مستقل در راس دیده بان هسته ای بین المللی باشد. علاوه بر این، رفتارهای جانبدارانه مدیرکل آژانس بعد فنی و حقوقی و نظارتی این نهاد را بیش از همه خدشه دار می کند و نیز مانعی بر سر راه نتیجه بخش بودن مذاکرات سیاسی میان ایران و ۵+۱ برای احیای برجام خواهد بود که به زودی قرار است در وین از سر گرفته شود.

تهدید ایران با صدور بیانیه و قطعنامه از سوی آمریکا و سه کشور اروپایی همواره از اهرم های فشاری بوده است که این کشورها علیه ایران استفاده کرده و می کنند اما با توجه به مذاکرات پیش رو در وین هرگونه اقدام و تحریک ایران از این دست بدون شک مذاکرات را به خطر می اندازد.